

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

A Development of Thai Reading and Writing Skills Practice Set for Solving the-Problems of the Illiteracy for Prathomsuksa 5 Students

วรรณภรณ์ พระเมเด¹, ไพศาล วรคำ² และ อาทิตย์ อางหาญ³
Wannaporn Pramada¹, Paisarn Worakham² and Athit Arthan³

Received : 2 ธ.ค. 2561
Revised : 1 ก.ค. 2562
Accepted : 2 ก.ค. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจคำพื้นฐานภาษาไทยที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตอำเภอชุมพวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกเอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน 3) ชุดฝึกทักษะ 4) แบบประเมินชุดฝึกทักษะ และ 5) แบบประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะโดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีกำลังสองของโฮเทลลิง ผลการวิจัยพบว่า

1) คำพื้นฐานภาษาไทยที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มากที่สุด มีจำนวน 150 คำ 2) ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ประกอบด้วยชุดฝึกทักษะจำนวน 15 ชุดฝึก โดยมีความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.27-4.58 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.61) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.72/80.33 3) นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะมีผลคะแนนทักษะการอ่านหลังเรียน ($\bar{X}$ = 12.76, S.D. = 1.32) และทักษะการเขียนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 14.27, S.D. = 1.13) สูงกว่าทักษะการอ่านการเขียนก่อนเรียน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะ โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.48)

คำสำคัญ : คำพื้นฐานภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ชุดฝึกทักษะ, นักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล: beebeejang_2533@hotmail.com

² ผศ.ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Graduate Student Master of Education Program Research and Evaluation, Rajabhat Maha Sarakham University
Email: beebeejang_2533@hotmail.com

² Assistant Professor Dr. , Lecturer in Educational Research and Evaluation, Rajabhat Maha Sarakham University

³ Dr., Lecturer in Educational Research and Evaluation, Rajabhat Maha Sarakham University

Abstract

The objectives of this research were 1) to examine basic Thai words those are problematic for literacy of Prathomsuksa 5 students in Buntharik District, Ubon Ratchathani Province, 2) to develop Thai reading and writing skills practice sets for Prathomsuksa 5 student to be effective in criteria 80/80, and 3) to study the results of using Thai language reading and writing skills practice set for Prathomsuksa 5 student. The target group is was 33 illiterate students in Prathomsuksa 5 in Buntharik District, Ubon Ratchathani Province. The instruments used in this research were 1) document recording form, 2) teacher interview form, 3) Thai reading and writing skills practice sets for Pratomsuksa 5 student, 4) Assessment form for Thai reading and writing skills practice sets and 5) Evaluation form for using Thai reading and writing skills practice set by teachers who teach in Prathomsuksa 5. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and Paired Sample Hotelling's T^2 test. The research found that

1) There are 150 basic Thai words those are the most problematic for literacy of Prathomsuksa 5 students. 2) The Thai reading and writing skills practice set for solving the illiteracy problem of Prathomsuksa 5 students consisted of 15 exercises, with appropriateness were 4.27 - 4.58, in overall was appropriate at the highest level ($\bar{X}=4.54$, S.D. = 0.61) and has efficiency in of 80.72 / 80.33 3) The achievement scores of students, post-reading skills ($\bar{X}=12.76$, S.D. = 1.32) and post-writing skills ($\bar{X}=14.27$, S.D. = 1.13), were statistically higher than before using the practice set at the significance level of .01, and the results of the appropriateness evaluation of Thai reading and writing skills practice sets by the teachers who teach in Prathomsuksa 5, overall at the highest level ($\bar{X}=4.63$, S.D. = 0.48)

Keywords : Basic Thai words for Prathomsuksa 5, Skill practice set, Illiterate Students

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่สำคัญมากทำให้มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารเข้าใจกัน เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษาเล่าเรียน และการประกอบอาชีพ และภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นมรดกล้ำค่าที่เราคนไทยควรภูมิใจและรักษาไว้ ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 31)

ภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นในการสื่อสารของมนุษย์ การสื่อสารของมนุษย์ใช้ทักษะที่สำคัญหลายทักษะ เช่น ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งการสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน ได้แก่ การอ่านและการฟัง คือทักษะการถ่ายทอดออกไป การพูดและการเขียน ในด้านการเขียน ถือเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อน และเป็นทักษะถ่ายทอดที่สำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ดุสิตา แดงประเสริฐ (2549 : 80) ที่กล่าวไว้ว่า เด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องทุกโอกาส ซึ่งการเรียนการสอนภาษาไทย

เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร ให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ ความคิด มาเลือกใช้เรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันวิชาภาษาไทยจะประสบกับปัญหานักเรียนขาดทักษะการอ่านและทำให้ทักษะด้านอื่น ๆ ได้รับผลกระทบ ด้วยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุและปัญหาให้กับตัวนักเรียน เพราะการที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และยังมีผลกระทบต่อไปในการเรียน การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอีกด้วย

จากการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมบัณฑิต อำเภอบუნทริก จังหวัดอุบลราชธานี ในส่วนของกลุ่มสาระภาษาไทย พบว่าการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนบางคน มีการประเมินอยู่ใน ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีนักเรียนที่ยังอ่านภาษาไทยไม่ออกและเขียนไม่ได้ ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนและศึกษาสภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าผลการประเมินและผลสัมฤทธิ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2559 นักเรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำมาก คือ ด้านทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งปัญหานี้จะเป็นอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะความสามารถ ในการอ่านออกและเขียนได้ในรายวิชาภาษาไทย จะเป็นพื้นฐานและเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนประสบปัญหานี้ ก็ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนและทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนทุก ๆ รายวิชา และอาจจะไม่จบ ตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านหนังสือได้ถูกและเขียนได้คล่อง

จากปัญหาดังกล่าวและจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่มีผู้ใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและใช้ชุดฝึกทักษะการเขียน ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะแก้ปัญหาให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและการเขียน โดยการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ซึ่งชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนนี้จะป็นสื่อประเภทหนึ่งที่อาจจะช่วยเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้นักเรียน เกิดความรู้ ความเข้าใจมีทักษะที่เพิ่มขึ้น และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ และเพื่อเป็น แนวทางให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีปัญหาทางการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจค่าพื้นฐานภาษาไทยที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบუნทริก จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 สำรวจค่าพื้นฐานที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษาไทย

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 สํารวจคํ่าพื้นฐานที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษาไทย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในอำเภอบุณฑริก จำนวน 10 คน โดยคัดเลือกโรงเรียนที่มีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย แหล่งข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะ เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล จำนวน 2 ท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์พิจารณา คือ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์สอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมบัณฑิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โรงเรียนที่อาสาสมัครทดลองใช้ 4 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 33 คน และประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในเขตอำเภอบุณฑริก ที่อาสาสมัครทดลองใช้ชุดฝึกทักษะ จำนวน 10 คน จาก 4 โรงเรียน คือ คุณครูโรงเรียนเตรียมบัณฑิตจำนวน 5 คน คุณครูโรงเรียนโนนสวรรค์จำนวน 2 คน คุณครูโรงเรียนอนุบาลบุณฑริกจำนวน 2 คน และคุณครูโรงเรียนบ้านโนนบกมิตรภาพที่ 83 จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 สํารวจคํ่าพื้นฐานที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษาไทย ได้แก่ แบบสํารวจคํ่าพื้นฐานภาษาไทยที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะ แบบประเมินทักษะการอ่าน และแบบประเมินทักษะการเขียน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมตามกระบวนการในระยะที่ 2 เรียบร้อยแล้ว แบบประเมินทักษะการอ่าน และแบบประเมินทักษะการเขียน และประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ แบบประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 สํารวจคํ่าพื้นฐานที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการไปสํารวจคํ่าพื้นฐานภาษาไทยที่เป็นปัญหาต่อการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อนัดหมายคุณครูที่สอนรายวิชาภาษาไทย เพื่อขอความร่วมมือ นัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการให้ข้อมูล
2. ให้คุณครูทำแบบสํารวจคํ่าพื้นฐานที่เป็นปัญหาการอ่านออกเขียนได้
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสํารวจมาทำการวิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยต่อไป

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการดังนี้

1. ประเมินความเหมาะสม

1.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ติดต่อนัดหมายผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความร่วมมือ นัดหมายวันเวลา และสถานที่ในการให้ข้อมูล

1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญทำแบบประเมิน

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ และสรุปเนื้อหา

2. การทดลองใช้

2.1 ติดต่อนัดหมายนักเรียน เพื่อขอความร่วมมือนัดหมายวันเวลา และชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทราบ

2.2 ทำการเก็บข้อมูลและทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามวันเวลาที่ได้นัดหมายล่วงหน้า และเก็บข้อมูลตามกระบวนการที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ โดยทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดียว จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง 1 คน ระดับปานกลาง 1 คน และระดับอ่อน 1 คน ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมบัณฑิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อหาประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ทำการซักถามเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้ดีขึ้นเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.3 นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

1. ผู้วิจัยขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมบัณฑิต โรงเรียนโนนสวรรค์ โรงเรียนอนุบาลบุญศรี และโรงเรียนบ้านโนนบากมิตรภาพที่ 83 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำแบบประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

5. นำผลการประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สรรวจคำพื้นฐานที่เป็นปัญหาต่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาภาษาไทย ใช้การวิเคราะห์ความถี่ของคำพื้นฐาน ที่เป็นปัญหาต่อการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ระยะที่ 2 พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย

1. วิเคราะห์หาความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 จึงจะถือว่าเป็นแบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนที่ใช้ได้

2. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการฝึก วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบทีกำลังสองของโฮเทลลิง และประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลการประเมินเป็นรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล

สรุปผล

จากการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การสำรวจคำพื้นฐานภาษาไทยจากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าคำที่เป็นปัญหาต่อการอ่านการเขียนของนักเรียนมากที่สุด มีจำนวน 150 คำ และนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จากการสำรวจพบว่ามีจำนวน 33 คน ซึ่งทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาที่ดีที่สุด และแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ ควรจะมีชุดฝึกทักษะเพื่อที่จะให้นักเรียนได้ฝึกทำเพิ่มเติม และชุดฝึกที่ใช้ ควรมีความน่าสนใจ และช่วยฝึกให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนภาษาไทย

2. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยชุดฝึกทักษะจำนวน 15 ชุดฝึกทักษะ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีผลการประเมินความเหมาะสมเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 4.27 - 4.58 ค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 และประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการทดลองกลุ่มใหญ่มีค่าเท่ากับ 80.72/80.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 แสดงว่าการเรียนรู้จากชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้

3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะมีผลคะแนนก่อนฝึกทักษะการอ่านเท่ากับ 9.48 (S.D.= 1.28) หลังฝึกเท่ากับ 12.76 (S.D.= 1.32) เปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ 3.28 (S.D.= 1.30) และก่อนฝึกทักษะการเขียนเท่ากับ 11.21 (S.D.= 1.34) หลังฝึกเท่ากับ 14.27 (S.D.= 1.13) เปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ 3.06 (S.D.= 1.18) เมื่อเปรียบเทียบผลการฝึกที่เปลี่ยนไปเทียบกับการไม่ฝึก พบว่าสถิติ Hotelling's T^2 เท่ากับ 256.572 แปลงเป็นสถิติ F ได้ 128.013 ที่ ซึ่งมีค่า sig=.000 แสดงว่าผลการฝึกเปลี่ยนแปลงไปแตกต่างจากไม่ฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือหลังฝึกนักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ที่ประเมินโดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.63, S.D. = 0.48)

อภิปรายผล

ผลการดำเนินการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อค้นพบดังต่อไปนี้

1. จากการสำรวจค่าที่เป็นปัญหาต่อการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าค่าที่เป็นปัญหาต่อการอ่านการเขียนของนักเรียนมากที่สุด มีจำนวน 150 คำ ควรเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแก้ปัญหาจากชุดฝึกทักษะที่หลากหลาย ชุดฝึกทักษะที่ใช้ควรมีความน่าสนใจ ใช้เวลาในการเรียนรู้ให้พอเหมาะ พร้อมทั้งวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีเครื่องมือวัดและเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจน และการเรียนรู้จากชุดฝึกทักษะจะเป็นตัวช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสมจนทำให้นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น และเมื่อนักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาแล้วก็สามารถนำเอาทักษะการแก้ปัญหาไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (2551 : 16) ที่ให้ความสำคัญของการคิดแก้ปัญหา การคิดแก้ปัญหาถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการคิดทั้งหมด คิดแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมมนุษย์ซึ่งจะต้องใช้การคิดเพื่อแก้ปัญหาเป็นทักษะเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตที่วุ่นวาย สับสนได้ดี ผู้ที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหาก็จะสามารถเผชิญกับภาวะสังคมที่เคร่งเครียดได้อย่างเข้มแข็ง ทักษะการแก้ปัญหาจึงมิใช่เป็นเพียงการรู้จักคิด และรู้จักการใช้สมอง หรือเป็นทักษะที่มุ่งพัฒนาสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาทัศนคติ วิธีการคิดคำนึงความรู้ความเข้าใจในสภาพการณ์ของสังคมได้อีกด้วย และสอดคล้องกับถวัลย์ มาศจรัส (2535 : 21) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะให้แก่ผู้เรียน ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

2. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ชุดฝึกจำนวน 15 ชุดฝึก ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.61) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.72/80.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการออกแบบชุดฝึกทักษะที่น่าสนใจ และเนื้อหาในชุดฝึกทักษะยังมีการนำคำที่เป็นปัญหามาให้นักเรียนได้ช่วยฝึกหัดทำด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ กิริติกร (2541 : 11-12) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างชุดฝึกไว้ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียน เด็กที่เริ่มเรียนมีประสบการณ์น้อยจะต้องสร้างชุดฝึกที่น่าสนใจและแรงจูงใจผู้เรียนด้วยการเริ่มจากข้อที่ง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจทำชุดฝึก และวิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2549 : 133) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดฝึก หรือแบบฝึกทักษะว่าการสร้างแบบฝึกควรเริ่มจากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา ออกเป็นเนื้อหา หรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบ และแบบฝึกหัด พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้สร้างแบบทดสอบ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ สร้างแบบฝึกหัด

เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ให้คำตอบ หรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบ หรือผลการเรียน นำไปทดลองใช้ แล้วหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและคุณภาพของแบบทดสอบปรับปรุงแก้ไข

3. การทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย พบว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะมีผลคะแนนก่อนฝึกทักษะการอ่านเท่ากับ 9.48 (S.D.= 1.28) หลังฝึกเท่ากับ 12.76 (S.D.= 1.32) เปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ 3.28 (S.D.= 1.30) และก่อนฝึกทักษะการเขียนเท่ากับ 11.21 (S.D.= 1.34) หลังฝึกเท่ากับ 14.27 (S.D.= 1.13) เปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ 3.06 (S.D.= 1.18) เมื่อเปรียบเทียบผลการฝึกที่เปลี่ยนไปเทียบกับการไม่ฝึก พบว่าสถิติ Hotelling's T^2 เท่ากับ 256.572 แปลงเป็นสถิติ F ได้ 128.013 ที่ ซึ่งมีค่า sig=.000 แสดงว่า ผลการฝึกเปลี่ยนแปลงไปแตกต่างจากไม่ฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือหลังฝึกนักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะที่นำมาใช้กับนักเรียนได้ผ่านกระบวนการในการสร้าง พัฒนา ทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขมาแล้วในขั้นตอนของการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วจึงนำมาใช้กับนักเรียน ซึ่งการทำชุดฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำความรู้ได้นานและคงทน รวมทั้งพัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพิสมัย พงกระโทก (2556 : 107) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะเรื่องอสมการ ที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแบบฝึกทักษะ เรื่องอสมการที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.05/82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องอสมการ ที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประเมินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะภาษาไทยที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นผู้ประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.48) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้จัดทำชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการออกแบบเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้ความเข้าใจเนื้อหา มีผลการเรียนรู้สูงขึ้น สอดคล้องกับไสว นามเกตุ (2555 : 96) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการพัฒนาการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโปร่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก นักเรียนให้ความสนใจ มีความสนุกสนานในการเรียน มีการช่วยเหลือกันดี นักเรียนได้ความรู้ในการอ่านจับใจความ และนักเรียนได้รับการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 88.20 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ควรจัดเตรียมชุดฝึกทักษะให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
- 1.2 ควรให้เวลานักเรียนในการคิดและฝึกแก้ปัญหาในชุดฝึกให้มากที่สุด และให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนด้วย
- 1.3 ครูผู้สอนควรสังเกตและคอยให้คำแนะนำนักเรียนในกรณีที่นักเรียนเกิดข้อสงสัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างชุดฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เข้าใจยากหรือเนื้อหาที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการสร้างชุดฝึกภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฉวีวรรณ กิรติกร. (2541). *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 4 : สื่อการสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดุสิตา แดงประเสริฐ. (2549). *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2535). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิสมัย พงกระโทก. (2556). *ผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องอสมการที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506702 นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *กลยุทธ์การสอนคิดเปรียบเทียบ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ไสว นามเกต. (2555). *การปฏิบัติการพัฒนาการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.